

**ATZINUMS
PAR IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ**

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

STUDIJU VIRZIENS: Veselības aprūpe

**STUDIJU PROGRAMMA: akadēmiskā doktora studiju programma
“Medicīna un veselības zinātnes”
izglītības klasifikācijas kods 51721**

Informācija par ekspertu

Vārds	Irēna	Uzvārds	Kaminska
Darbavieta	Daugavpils Universitāte	Amats	docente
Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Dr. biol.		
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta		<i>Elektroniskais paraksts</i>	

Novērtēšanas vizītes datums: 2025.gada 29.septembris

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām, veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

LU 02.07.2025 iesniegums Nr. 1-13/391 un tam pievienotie dokumenti:

- Iesniegums par būtiskām izmaiņām doktora studiju programmā
- “IZMAINU-PAMATOJUMS-DSP-Medicina-un-veselibas-zinatnes-2025-05-12-fin”
- LU-SENATA-LEM_62_doktori

Papildus saņemtie dokumenti:

- “LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas”
- LU-MEDICINA-DSP-obligatie-kursi

Normatīvie akti:

- Augstskolu likums, 1995, sk.: <https://likumi.lv/ta/id/37967-augstskolu-likums>
- Zinātniskās darbības likums, 2005, sk.: <https://likumi.lv/ta/id/107337-zinatniskas-darbibas-likums>
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 595, Rīgā 2022. gada 27. septembrī, Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm, sk.: <https://likumi.lv/ta/id/335928-noteikumi-par-latvijas-zinatnes-nozaru-grupam-zinatnesnozarem-un-apaksnozarem>
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 322, Rīgā, 2017. gada 13. jūnijā, Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju, sk.: <https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitibas-klasifikaciju>

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

Latvijas Universitāte (LU) plāno paplašināt uzņemšanas prasības akadēmiskai doktora studiju programmai “Medicīna un veselības zinātnes” (DSP Medicīna un veselības zinātnes). Šobrīd spēkā esošās uzņemšanas prasības ir: (1) maģistra grāds bioloģijā, farmācijā, ķīmijā, uzturzinātnē, māsziņbās, profesionālais (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība) ārsta grāds, farmaceita grāds, zobārsta grāds, profesionālais maģistra grāds klīniskajā optometrijā; (2) iestājpārbaudījums un (3) studijām angļu valodā nepieciešama angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī. Pēc plānotajām izmaiņām uzņemšanas kritēriji paplašinās: (1) otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā, bioloģijas un ķīmijas zinātņu nozarēs, klīniskajā optometrijā; (2) iestājpārbaudījums un (3) studijām angļu valodā nepieciešama angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī. Uzņemšanas kritēriju paplašinājums skar tikai (1) punktu, un tā rezultātā reflektantiem ar otrā cikla augstāko izglītību medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā, bioloģijas un ķīmijas zinātņu nozarēs un klīniskajā optometrijā tiek dota iespēja studēt DSP Medicīna un veselības zinātnes.

Studiju programmas parametru salīdzinājums pirms un pēc izmaiņu ieviešanas

Programmu raksturojošie rādītāji	Pirms izmaiņām	Pēc izmaiņām
Studiju programmas nosaukums	Medicīna un veselības zinātnes	Bez izmaiņām
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Medicine and Health Sciences	Bez izmaiņām
Studiju programmas veids	Trešā cikla augstākās izglītības studiju programma / akadēmiskā doktora studiju programma	Bez izmaiņām
LR izglītības kvalifikācijas kods (IKK)	51721	Bez izmaiņām
Studiju programmas zinātnes nozares, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 595 (27.09.2022.) Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm	Nozaru grupa: Medicīnas un veselības zinātnes Nozares: <ul style="list-style-type: none">• Medicīnas bāzes zinātnes, tai skaitā farmācija• Klīniskā medicīna• Veselības un sporta zinātnes• Medicīniskā biotehnoloģija• Citas medicīnas un veselības zinātnes, tai skaitā tiesu medicīnas ekspertīze	Bez izmaiņām
Uzņemšanas prasības:	(1) maģistra grāds bioloģijā, farmācijā, ķīmijā, uzturzinātnē, māsziņbās, profesionālais (otrā līmeņa profesionālā augstākā	(1) otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā, bioloģijas un

	izglītība) ārsta grāds, farmaceita grāds, zobārsta grāds, profesionālais maģistra grāds klīniskajā optometrijā (2) iestājpārbaudījums (3) studijām angļu valodā nepieciešama angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī	ķīmijas zinātņu nozarēs, klīniskajā optometrijā (2) bez izmaiņām (3) bez izmaiņām
Studiju programmas apjoms (ECTS)	216 ECTS	Bez izmaiņām
Īstenošanas valoda	latviešu valoda vai angļu valoda	Bez izmaiņām
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	8. līmenis	Bez izmaiņām
Iegūstamais grāds	Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph. D.) medicīnas un veselības zinātnēs	Bez izmaiņām
Īstenošanas vieta	Latvijas Universitāte, Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultāte, Jelgavas iela 3, Rīga	Bez izmaiņām

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizīte notika Latvijas Universitātes Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultātē (Rīga, Jelgavas iela 3, 801. kabinets). Tās ietvaros eksperte kopā ar AIC pārstāvi tikās ar LU vadību, DSP Medicīnas un veselības zinātnes vadību, darba devēju pārstāvjiem, DSP Medicīnas un veselības zinātnes mācībspēkiem un studentiem. Vizītes laikā uzdotie jautājumi akcentēja DSP Medicīnas un veselības zinātnes imatrikulācijas prasību izmaiņas un Doktorantūras skolas izveidošanas ietekmi uz studiju procesa kvalitāti.

Tikšanās ar LU vadību piedalījās LU zinātņu prorektors, LU Doktorantūras skolas direktore un LU Kvalitātes vadītāja. Sarunas laikā zinātņu prorektors un Doktorantūras skolas direktore norādīja, ka LU ir tikko pabeigta doktorantūras stratēģijas izstrāde, kuras viens no uzdevumiem ir integrēt zinātni Doktorantūras skolā. Tikšanas laikā galvenokārt tika runāts par LU Doktorantūras skolu, doktora studiju programmu uzņemšanas gaitu.

2024. gada 14. martā Saeima pieņēma grozījumus Augstskolu un Zinātniskās darbības likumos, ieviešot jaunus doktorantūras studiju modeļus, tostarp mainītu finansēšanu, doktorantu atalgojumu studiju laikā un vienotu promocijas procesu. No 2024. gada 1. septembra doktorantūras studijas Latvijas augstskolās notiek pēc šī modeļa. Galvenās izmaiņas skar centralizētu studiju programmu īstenošanu doktorantūras skolās, kas uzlabo studiju kvalitāti visā valstī. 2024. gada 15. jūlijā darbu sāka LU Doktorantūras skola, kas nodrošina studiju programmu īstenošanu, karjeras atbalstu, kvalitātes uzraudzību un starptautisko sadarbību.

Jaunais modelis, kas pakāpeniski tiks ieviests līdz 2026. gada beigām, paredz doktorantūru ar nodarbinātību un starpdisciplināritātes veicināšanu.

Doktorantūras skolas direktore uzsvēra, ka LU Doktorantūras skola piedāvā kvalitatīvas akadēmiskās studijas, kur doktorantiem ir iespējas saņemt atalgojumu un jau pētījuma sākumā iesaistīties akadēmiskajā darbā. Pielāgotas promocijas padome atvieglos starpdisciplināru pētījumu īstenošanu. Vienoti doktorantūras noteikumi samazinās neskaidrības un padarīs sistēmu caurspīdīgāku un pārskatāmāku, kā arī ļaus brīvāk izvērtēt doktoranta prasmes un pielāgot tās nozares prasībām.

Līdz šim LU jau bija izveidota doktorantūras iekšējo grantu sistēma un rīkoti izglītojoši semināri, kuros ietverti darbnīcu cikli par laika plānošanu, stresa pārvaldīšanu, profesionālo izdegšanu, digitālo profilu veidošanu, zinātnisko tīklošanu, publikāciju sagatavošanu un zinātnes komunikāciju. Tāpat notikuši pieredzes apmaiņas tiešsaistes semināri, kuros doktoranti un zinātniskie vadītāji iepazinušies ar studiju un pētniecības pieredzi dažādās pasaules universitātēs.

Zinātņu prorektors norādīja, ka jaunais doktorantūras modelis paredz, ka doktorantam jābūt aktīvi iesaistītam savā zinātnes jomā, kā arī jāsaņem stabils un paredzams atalgojums visu studiju laiku. Doktorantūras skola kā LU struktūrvienība nodrošinās vajadzīgos resursus un kvalitātes kontroli, lai sagatavotu doktorantus atbilstoši mūsdienu prasībām. Tas ietver gan starptautiska līmeņa promocijas darbu izstrādi, gan prasmju attīstīšanu konkurencei darba tirgū. LU doktora studiju programmas tiek īstenotas sadarbībā ar fakultātēm un ārējiem partneriem, piemēram, pētniecības institūtiem un laboratorijām, ņemot vērā studiju programmu zinātnes jomas un starpdisciplināritāti.

Sarunas laikā tika norādīts, ka reflektanta akadēmiskās sagatavotības atbilstību, zinātniskās darbības kvalitāti, promocijas darba tēmu un atbilstību programmas pētniecības virzieniem, kā arī pētījuma īstenošanas iespējas vērtē uzņemšanas komisija (doktora studiju programmas padome) saskaņā ar Uzņemšanas noteikumiem LU akadēmiskajās doktora studiju programmās. Paplašinoties DSP Medicīnas un veselības zinātņu imatrikulācijas prasībām, nav pamata bažām, jo uzņemšanas komisija rūpīgi analizē pretendenta iesniegtos dokumentus un zināšanu līmeni. Ja izvēlētā promocijas darba tēma neatbilst studiju programmai (pat ņemot vērā starpdisciplināritātes iespējas), pretendents tiek sniegta rekomendācija studēt citā doktora studiju programmā.

Tikšanās ar studentiem piedalījās viena 3. semestra un divas 6.semestra doktorantes. Doktorantes norādīja, ka pirms iestāšanās doktorantūrā jau bija izstrādājušas promocijas darba konceptu un publicējušas zinātniskās publikācijas. Imatrikulācijas process DSP Medicīna un veselības zinātnes bija skaidrs, saprotams un caurspīdīgs. Tika augstu novērtētas iespējas doktorantūras studiju laikā piedalīties semināros un vasaras skolās, finansiālais atbalsts publikācijām, pieejamie granti, mobilitātes iespējas, projektu finansējums un Latvijas Universitātes fonda atbalsts. Tāpat doktorantes uzsvēra, ka nepieciešamo informāciju iespējams saņemt gan pie studiju programmas koordinatora, gan Doktorantūras skolā.

Tikšanās ar studiju programmas vadību piedalījās DSP Medicīna un veselības zinātnes direktors, divi programmas padomes locekļi, programmas padomes loceklis / programmas koordinators un Doktorantūras skolas vecākā eksperte. Tikšanās laikā detalizēti tika pārrunāts uzņemšanas process DSP Medicīna un veselības zinātnes. Sarunas laikā tika norādīts, ka reflektanta promocijas darba tēmu, akadēmisko sagatavotību un zinātniskās darbības kvalitāti vērtē DSP Medicīna un veselības zinātnes uzņemšanas komisija (DSP Medicīna un veselības zinātnes padome). Esošās uzņemšanas prasības tiek papildinātas ar otrā cikla augstāko izglītību ieguvušajiem speciālistiem radiogrāfijā, veselības un sporta zinātnēs un sabiedrības veselībā.

Tika uzsvērts, kas tas dod iespēju tieši LU absolventiem turpināt studijas LU doktorantūrā. Programmas padomes locekļi uzsvēra, ka vienotas Doktorantūras skolas izveide ir konstruktīvs pārmaiņu process, kas ir atbalstāms. Tāpat tika norādīts, ka ir nepieciešams lielāks budžeta vietu skaits studijām doktorantūrā.

Tikšanās ar studiju programmas mācībspēkiem piedalījās trīs programmas akadēmiskā personāla pārstāvji, tostarp viens tenūrf profesors. Programmas mācībspēki uzsvēra, ka pašreizējais studiju plāns ir sabalansēts un atbilst doktora studiju programmas prasībām, un ir nepieciešams saglabāt programmas studiju kursus, kas ir saistīti ar medicīnas un veselības zinātnēm (piemēram, Modernās biomedicīnas tehnoloģija, Medicīniskā statistika doktorantiem, Pētniecības ētika veselības aprūpē uc.), jo tie paredz noteiktas zinātnes jomas speciālistu sagatavošanu. Pašreizējā studiju plāna saglabāšana ir arī ļoti svarīga, ja tiek paplašinātas uzņemšanas prasības, jo tas dod iespēju doktorantiem no dažādām zinātņu nozarēm apgūt studiju kursus medicīnas un veselības zinātnēs atbilstoši 8. kvalifikācijas ietvarstruktūru līmenim. Studiju programmas mācībspēki arī atzinīgi novērtēja to, ka otrā cikla augstāko izglītību ieguvušajiem speciālistiem sabiedrības veselībā ir iespēja turpināt studijas DSP Medicīna un veselības zinātnes. Tāpat tika uzsvērts, ka Doktorantūras skolai un studiju programmas padomei būtu nepieciešams regulāri pārskatīt doktorantu atsauksmes par studiju kursiem, cik tie ir svarīgi un nepieciešami, dodot iespēju doktorantiem studēt arī pēc individuālā plāna, saskaņojot to ar promocijas darba vadītāju.

Tikšanās ar darba devēju pārstāvjiem piedalījās LU Klīniskās un profilaktiskās medicīnas institūta direktors un P. Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas (KUS) Zinātniskā institūta direktors. Tikšanās laikā darba devēju pārstāvji uzsvēra, ka slimnīcām, veicot zinātniskos pētījumus, ir nepieciešami doktoranti un zinātnieki, kas ir ne tikai ārsti, bet arī speciālisti no bioloģijas, ķīmijas, sporta zinātnes un epidemioloģijas jomām, nodrošinot zinātnisko pētījumu augstu kvalitāti, līdz ar to viņi atzinīgi novērtēja to, ka tiek paplašinātas uzņemšanas prasības tieši ar speciālistiem veselības un sporta zinātnēs un sabiedrības veselībā. Pozitīvi tika novērtēts LU finansiālais atbalsts doktorantu grantiem, publikācijām un pētījumiem, kā arī tika uzsvērts P. Stradiņa KUS finansiālais atbalsts pētījumiem un publikācijām. Darba devēji norādīja, ka visiem DSP Medicīna un veselības zinātnes doktorantiem būt jānodrošina budžeta vietas.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un tā kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

3.1. DSP Medicīnas un veselības zinātnes uzņemšanas kritēriju atbilstība normatīvajiem aktiem

Kā tika norādīts 1. punktā (2. lpp.), uzņemšanas prasību izmaiņas skar tikai (1) punktu, un to rezultātā reflektantiem ar otrā cikla augstāko izglītību medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā, bioloģijas un ķīmijas zinātņu nozarēs un klīniskajā optometrijā tiek dota iespēja studēt DSP Medicīna un veselības zinātnes. Salīdzinot ar spēkā esošajām uzņemšanas prasībām, jaunais uzņemšanas prasību formulējums paver iespēju uzņemt doktorantūrā arī reflektantus ar maģistra grādu radiogrāfijā, veselības un sporta zinātnēs un sabiedrības veselībā (IZMAINU-PAMATOJUMS-DSP-Medicina-un-veselibas-zinatnes-2025-05-12-fin, 5. lpp.).

Veicot izmaiņas uzņemšanas prasībās DSP Medicīnas un veselības zinātnes, ir ņemti vērā:

- Ministru kabineta noteikumi Nr. 595, Rīgā 2022. gada 27. septembrī, Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm. Precīzi ir norādītas/definētas medicīnas un veselības zinātņu nozares, bioloģijas nozare un ķīmijas zinātņu nozare atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 595, Rīgā 2022. gada 27. septembrī, Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un

apakšnozarēm, kas nerada nekādus pārpratumus, kādā zinātnes nozarē ir jābūt iepriekšējai izglītībai.

- Augstskolu likuma 57. pantā (Augstskolā īstenojamās augstākās izglītības cikli, studiju ilgums un apjoms) noteiktie augstākās izglītības cikli, kas nepārprotami norāda, ka imatrikulēt var tikai personas, kuru pirmā un otrā/otrā cikla studiju apjoms nav mazāks par 300 kredītpunktiem un pieciem pilna laika studiju gadiem, un viņu izglītība atbilst septītajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim.

LU iesniegtajos dokumentos ir uzsvērts, ka “formulējums, kurā netiek minēti konkrētu grādu nosaukumi, bet nozaru grupa, nodrošina zināmu elastību, jo turpmāk pieaugot medicīnas un veselības zinātņu programmu daudzveidībai, kā arī ārvalstu pretendentu interesei, uzņemšanas prasības nebūs nepieciešams atkārtoti pielāgot” (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 15. lpp.).

3.2. DSP Medicīnas un veselības zinātnes plānoto uzņemšanas prasību izmaiņu analīze

Spēkā esošās DSP Medicīna un veselības zinātnes uzņemšanas prasības, kas apstiprinātas ar Studiju kvalitātes komisijas 2023. gada 1. februāra lēmumu Nr. 2023/06-A, paredz reflektantu uzņemšanu ar maģistra grādu bioloģijā, farmācijā, ķīmijā, uzturzinātnē, māsziņībās, ar profesionālo (otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību) ārsta grādu, farmaceita grādu, zobārsta grādu un profesionālo maģistra grādu klīniskajā optometrijā. Plānotie uzņemšanas kritēriji - otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā, bioloģijas un ķīmijas zinātņu nozarēs, klīniskajā optometrijā.

Tabulā ir parādīts, kā salāgojas esošās uzņemšanas prasības ar plānotajām. Atbilstoši tabulas datiem, redzams, ka uzņemšanas prasības ir kodolīgāk un precīzāk formulētas un ka tās tiek papildinātas tikai ar otrā cikla augstāko izglītību ieguvušajiem speciālistiem radiogrāfijā, veselības un sporta zinātnēs un sabiedrības veselībā (IZMAINU-PAMATOJUMS-DSP-Medicina-un-veselibas-zinatnes-2025-05-12-fin, 5. lpp.).

Spēkā esošās uzņemšanas prasības	Plānotās uzņemšanas prasības	Komentārs
maģistra grāds bioloģijā	otrā cikla augstākā izglītība bioloģijas zinātņu nozarē	Maģistra grāds bioloģijā un otrā cikla augstākā izglītība bioloģijas zinātņu nozarē no imatrikulācijas viedokļa praktiski ir identiski. Maģistra grādu bioloģijā piešķir par tām pašām apgūtajām bioloģijas zinātnes apakšnozarēm, kas ir norādītas MK noteikumos Nr. 595 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” “Bioloģijas maģistru uzņemšana doktorantūras studiju programmā tika uzsākta jau ar programmas ieviešanu. Tas nodrošina programmas starpdisciplināritāti un dažādu pētniecisko pieeju integrāciju, kas ne tikai sekmē jaunu zināšanu radīšanu,

		bet arī veicina inovatīvu pieeju un metodoloģiju attīstību” (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 7. lpp.).
maģistra grāds ķīmijā	otrā cikla augstākā izglītība ķīmijas zinātņu nozarē	Maģistra grāds ķīmijā un otrā cikla augstākā izglītība ķīmijas zinātņu nozarē no imatrikulācijas viedokļa praktiski ir identiski. Maģistra grādu ķīmijā piešķir par tam pašam apgūtajām ķīmijas zinātnes apakšnozarēm, kas ir norādītas MK noteikumos Nr. 595 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” “Uzņemšanas noteikumu papildināšana ar reflektantiem, kuri iepriekšējo izglītību ieguvuši ķīmijas nozarē, tika sekmīgi ieviesta un akreditācijas procesā atzīta par pamatotu. Šāds risinājums bija saistīts ar LU Farmācijas nodaļā īstenotajiem pētniecības projektiem par augu izcelsmes zāļu vielu izmantošanu medicīnā, kuros doktoranti ar iepriekšējo izglītību ķīmijā spēj sekmīgi integrēties un sniegt būtisku ieguldījumu. Studiju kvalitātes komisija atbalstīja ķīmijas nozares reflektantu iekļaušanu uzņemšanas nosacījumos, tādējādi paplašinot programmas starpdisciplināro potenciālu” (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 8. lpp).
maģistra grāds farmācijā	otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā	Farmācija atbilstoši MK noteikumiem Nr. 595 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” pieder pie Medicīnas un veselības zinātnēm (Medicīnas bāzes zinātnes, tai skaitā farmācija).
maģistra grāds uzturzinātnē	otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā	Uzturzinātne atbilstoši MK noteikumiem Nr. 595 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” pieder pie Medicīnas un veselības zinātnēm (Veselības un sporta zinātnes).

maģistra grāds māszinībās	otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā	Māszinības atbilstoši MK noteikumiem Nr. 595 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm" pieder pie Medicīnas un veselības zinātnēm (Veselības un sporta zinātnes).
profesionālais (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība) ārsta grāds	otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā	Ārsta grāds atbilstoši apgūtajiem studiju kursiem un iegūtajai otrā cikla augstākajai izglītībai atbilst MK noteikumiem Nr. 595 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm" un pieder pie Medicīnas un veselības zinātnēm.
profesionālais (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība) farmaceita grāds	otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā	Farmaceita grāds atbilstoši apgūtajiem studiju kursiem un iegūtajai otrā cikla augstākajai izglītībai atbilst MK noteikumiem Nr. 595 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm" un pieder pie Medicīnas un veselības zinātnēm.
profesionālais (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība) zobārsta grāds	otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā	Zobārsta grāds atbilstoši apgūtajiem studiju kursiem un iegūtajai otrā cikla augstākajai izglītībai atbilst MK noteikumiem Nr. 595 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm" un pieder pie Medicīnas un veselības zinātnēm.
profesionālais maģistra grāds klīniskajā optometrijā	otrā cikla augstākā izglītība klīniskajā optometrijā	Profesionālais maģistra grāds klīniskajā optometrijā ir pielīdzināms otrā cikla augstākajai izglītībai klīniskajā optometrijā.
	otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā (medicīnas bāzes zinātnes, tai skaitā farmācija; klīniskā medicīna; veselības un sporta zinātnes; medicīniskā biotehnoloģija; citas medicīnas un veselības	Medicīnas bāzes zinātnes, tai skaitā farmācija, klīniskā medicīna – atbilst ārsta grādam, farmaceita grādam (otrā cikla augstākā izglītība). Veselības un sporta zinātnes – atbilst otrā cikla augstākajai izglītībai: slimnīcu pārvaldība, veselības aprūpes finansēšana, veselības aizsardzības politika, māszinības, uzturzinātne, sabiedrības un vides veselība, parazitoloģija, infekcijas slimības, epidemioloģija, arodveselība, sporta un

	zinātnes, tai skaitā tiesu medicīniskā ekspertīze)	fiziskās sagatavotības zinātnes, sociālās biomedicīnas zinātnes u.c. Medicīniskā biotehnoloģija – šajā jomā ar otrā cikla augstāko izglītību pārsvarā strādā biologi, ķīmiķi, ārsti, farmaceiti.
--	--	--

Ļoti svarīgi ir arī tas, kas pretendenti tiek rūpīgi atlasīti DSP Medicīnas un veselības zinātnes imatrikulācijas procesā. DSP Medicīnas un veselības zinātnes uzņemšanas prasības paredz pretendentu atlasī divos posmos: pretendenta iesniegto dokumentu izvērtēšana un iestājpārrunas.

Piesakoties studijām, reflektanti Doktorantūras skolā iesniedz dokumentus, kas ļauj izvērtēt viņu iepriekšējo izglītību (iepriekšējās izglītības dokumenta un tā pielikuma kopiju (uzrādot oriģinālu) un zinātnisko potenciālu (promocijas darba tēmas pieteikumu, kas ir kopā ar iespējamo zinātnisko vadītāju sagatavots un abpusēji parakstīts pētījuma pamatojums ar iestrādes aprakstu, atbilstoši apstiprinātām prasībām un formai; dzīvesgājuma aprakstu (CV pēc noteikta parauga), kurā jāietver zinātniskās aktivitātes un publikācijas; rekomendāciju studijām doktorantūrā (ja tāda ir); motivācijas vēstuli; apliecinājumu par zinātnisko darbību). Doktorantūras skolā dokumenti tiek sagatavoti elektroniski, un tie tiek nosūtīti studiju programmas vadībai reflektanta iepriekšējās sagatavotības un pētījuma tēmas atbilstības izvērtēšanai (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 15., 16. lpp.). Pēc iesniegtajiem dokumentiem tiek vērtēta plānotā pētījuma izcilība, ietekme / aktualitāte, īstenošana un reflektanta pieredze atbilstoši “LU doktora studiju programmu reflektantu uzņemšanas konkursa kritērijiem” (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 16. lpp.).

Iestājpārrunās Medicīnas un veselības zinātņu doktora studiju programmas padomes sēdē, pretendents prezentē plānotā promocijas darba sākotnējās iestrādes un raksturo sava pētnieciskā darba pieredzi un rezultātus. Reflektanta akadēmiskās sagatavotības atbilstību, līdzšinējās zinātniskās darbības kvalitāti un aktivitāti, promocijas darba tēmas aktualitāti, inovativitāti un atbilstību studiju programmas pētniecības virzieniem, kā arī pētījuma īstenošanas iespējas (resursi, vadītāja pieejamība, laboratoriju bāze) padome vērtē saskaņā ar apstiprinātajiem un publiskotajiem Uzņemšanas noteikumiem LU akadēmiskajās doktora studiju programmās (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 17. lpp.).

Šo divpakāpju reflektantu atlasī kā pozitīvu un efektīvu tikšanās laikā atzīmēja arī studiju programmas vadība, akadēmiskais personāls un studējošie. Divpakāpju reflektantu atlases un izvērtēšanas process nodrošina, ka DSP Medicīnas un veselības zinātnes tiek uzņemti reflektanti, kuri spēj pilnvērtīgi apgūt studiju programmas saturu un sasniegt plānotos studiju rezultātus.

Veikto izmaiņu rezultātā DSP Medicīnas un veselības zinātnes studiju programmas saturs nemainās, jo potenciālo doktorantu spējas un atbilstība programmas prasībām tiek rūpīgi izvērtēta stingriem kritērijiem balstītā atlases un vērtēšanas procesā. Paplašinot uzņemšanas prasības un dodot iespēju pieteikties plašākam maģistra grādu ieguvušo reflektantu lokam, tiek veicināta talantīgu un spējīgu doktorantu piesaiste. Studiju programma ietver plašu vispārīglītojošo kursu klāstu (piemēram, statistiku, ētiku, projektu plānošanu, mūsdienu biomedicīnas tehnoloģijas, augstskolas didaktiku, akadēmisko rakstīšanu), kas gan obligāti, gan izvēles kārtībā ir pielāgoti jebkuram doktorantam veselības aprūpes un dzīvības zinātņu jomā vai tās apakšnozarē. Doktora studijas balstās uz individuālu pētniecisko darbu augstas kvalifikācijas vadītāja vadībā, noslēdzoties ar promocijas darba aizstāvēšanu un doktora grāda

(Ph.D.) iegūšanu (IZMAINU-PAMATOJUMS-DSP-Medicina-un-veselibas-zinatnes-2025-05-12-fin, 4. lpp.).

DSP Medicīnas un veselības zinātnes programmas mērķis un uzdevumi ir sagatavot doktorantus augstākā līmeņa zinātniskajam un akadēmiskajam darbam, nodrošinot gan padziļinātas teorētiskās un metodoloģiskās zināšanas, gan spēju veikt patstāvīgu pētniecību un prezentēt rezultātus starptautiskā mērogā. Tāpēc reflektanta iepriekšējā specializācija konkrētā apakšnozarē (piemēram, radiogrāfijā, māsziņībās, sporta zinātnēs, sabiedrības veselībā, farmācijā, bioloģijā vai ķīmijā) nepārkāpj spēju sasniegt studiju rezultātus, jo programmas ietvertie teorētiskie un metodoloģiskie kursi nodrošina vienotu pētnieciskās darbības pamatu (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 4. lpp.).

DSP Medicīnas un veselības zinātnes studiju programmas saturs, kura pamatu veido individuālais promocijas darbs augsti kvalificēta akadēmiskā personāla vadībā, tiek papildināts ar caurviju prasmju kursiem (Medicīniskā statistika doktorantiem, Pētniecības ētika veselības aprūpē, Projektu plānošana un vadība medicīnā, Augstskolas didaktika un augstskolas mācībspēku profesionālā pilnveide u.c.), kas nodrošina, ka doktorants sniedz būtisku ieguldījumu zinātnes attīstībā gan savā nozarē, gan starpnozaru kontekstā. Promocijas darba izstrāde kā studiju procesa centrālais elements, tiek īstenota doktorantūras studiju laikā, nodrošinot sistemātisku un strukturētu doktoranta oriģinālpētījuma veikšanu.

LU Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultātē tiek veikta daudznozaru pētniecība, kuru vada augsti kvalificēti pētnieki. Tādējādi DSP Medicīnas un veselības zinātnes studiju programmas doktorantiem ir iespēja izvēlēties atbilstošu promocijas darba vadītāju vai vadītāju komandu, ieskaitot speciālistus no citām zinātnes nozarēm. Pašreiz vairāki bioloģijas nozares docētāji vada promocijas darbus DSP Medicīnas un veselības zinātnes studiju programmas doktorantiem. Turklāt LU sadarbojas ar nozīmīgām pētniecības institūcijām gan Latvijā, gan starptautiski, un arī šo institūciju eksperti tiek iesaistīti kā promocijas darbu vadītāji, līdzvadītāji vai konsultanti, veicinot starpdisciplināru un šauri specializētu pētniecības projektu attīstību (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 6. lpp.).

DSP Medicīnas un veselības zinātnes reflektanti, kuri ieguvuši otrā cikla augstāko izglītību medicīnas un veselības zinātņu nozarēs, bioloģijā, ķīmijā vai klīniskajā optometrijā, ir kvalificēti pilnvērtīgi apgūt studiju programmu un sasniegt tās plānotos rezultātus. DSP Medicīnas un veselības zinātnes integrētā starpdisciplinārā pieeja un metodoloģiski sistematizētais bāzes saturs garantē, ka doktorants, neatkarīgi no iepriekšējās specializācijas apakšnozares, attīsta pētnieciskās kompetences starptautiski konkurētspējīgā līmenī, apgūstot vienotu metodoloģisko ietvaru, kas ļauj veiksmīgi īstenot starpdisciplinārus pētniecības projektus, izstrādāt promocijas darbu un atbilstoši sasniegt LKI 8. līmeņa kompetences prasības.

DSP Medicīnas un veselības zinātnes uzņemšanas prasību izmaiņas neietekmē studiju programmas nosaukumu, kodu, iegūstamo grādu, sasniedzamos studiju rezultātus, mērķi un uzdevumus, un tie netiek mainīti kopš 2023. gada akreditācijas. Netiek mainīts arī akreditētais studiju programmas plāns (LUvest_27.08.2025_Par papildinformācijas, 11., 12. lpp.) un saturs. Studiju kursu aprakstos norādīts, ka “kursa apguvei nepieciešamās priekšzināšanas atbilst studiju programmas uzņemšanas nosacījumiem un vispārējām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, kas apgūtas iepriekšējā izglītības līmenī” (LU-MEDICINA-DSP-obligatiekursi).

DSP Medicīnas un veselības zinātnes studiju programmas saturs un uzņemšanas prasības ir veidotas tā, lai garantētu atbilstošu sagatavotību studiju uzsākšanai un ietvertu kvalitātes nodrošināšanas mehānismus. Uzņemšanas process — pieteikuma izvērtēšana, promocijas darba

idejas analīze un iestājpārrunas — darbojas kā atlasē filtrs, kas nodrošina reflektanta sagatavotību un pētnieciskās ieceres atbilstību studiju programmas mērķiem.

4. Secinājumi

- 1) Paplašinātās uzņemšanas prasības veicinās studiju programmas pieejamību plašākam medicīnas un veselības zinātņu speciālistu lokam un stiprinās starpdisciplināru pieeju pētniecībā un inovācijās medicīnas un dzīvības zinātņu jomā.
- 2) Divpakāpju reflektantu atlasē un izvērtēšanas process nodrošina, ka DSP Medicīnas un veselības zinātnes tiek uzņemti reflektanti, kuri spēj pilnvērtīgi apgūt studiju programmas saturu un sasniegt plānotos studiju rezultātus.
- 3) DSP Medicīnas un veselības zinātnes struktūra, apvienojot individuālo promocijas darbu ar caurviju prasmju kursiem, nodrošina doktorantu sagatavošanu, kas spēj veikt kvalitatīvu oriģinālpētījumu un sniegt nozīmīgu ieguldījumu gan savas nozares, gan starpdisciplinārā zinātnes attīstībā.
- 4) LU Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultātes plašās starpnozaru pētniecības iespējas un sadarbība ar vadošajiem pētniecības institūtiem nodrošina doktorantiem kvalificētu vadību un veicina gan specializētu, gan starpdisciplināru promocijas darbu izstrādi.
- 5) DSP Medicīnas un veselības zinātnes saturs un uzņemšanas noteikumi ir veidoti tā, lai garantētu atbilstošu sagatavotību studiju uzsākšanai un ietvertu kvalitātes nodrošināšanas mehānismus. Uzņemšanas process — pieteikuma izvērtēšana, promocijas darba idejas analīze un iestājpārrunas — darbojas kā atlasē filtrs, kas nodrošina reflektanta sagatavotību un pētnieciskās ieceres atbilstību programmas mērķiem.

5. Rekomendācijas

Eksperts iesaka apstiprināt plānotās izmaiņas:

Eksperts rekomendē apstiprināt LU DSP Medicīnas un veselības zinātnes uzņemšanas prasības, ko iesniedza LU, t.i., - **otrā cikla augstākā izglītība medicīnas un veselības zinātņu nozaru grupā, bioloģijas un ķīmijas zinātņu nozarēs, klīniskajā optometrijā**; iestājpārbaudījums; studijām angļu valodā nepieciešama angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī.

Eksperts iesaka līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai

Ieteikumu nav

Eksperts iesaka līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai pēc izmaiņu veikšanas:

Ieteikumu nav

*Irēna Kaminska, Dr. biol., paraksts
Daugavpilī, 10.10.2025.*